

kunne vælge denne styreform, hvor den samlede kommunalbestyrelse får funktioner som både repræsentantskab og bestyrelse.

Det må forventes, at denne styreform – i modsætning til mellemformsstyret efter § 65 – særligt vil kunne anvendes i mindre kommuner, hvor omfanget af de kommunale opgaver og sagsmængden er mere begrænset.

I frikommuneloven er der hjemmel til indførelse af et sådant udvalgsløst styre, og Ravnsborg Kommune har fra 1. januar 1992 gennemført et forsøg hermed. Forsøget vurderes som positivt og er netop blevet forlænget til også at gælde for 1993, dvs. indtil frikommuneordningens ophør.

Ravnsborg Kommune har med forsøget ønsket at tilgodese følgende hovedhensyn:

Bredere politisk indflydelse, idet det enkelte byrådsmedlem vil få bedre mulighed for større indflydelse på det politiske plan, idet alle sager af politisk art herefter forelægges byrådet direkte.

Bedre mulighed for rekruttering af politikere, idet arbejdet som byrådsmedlem vil blive mindre tidskrævende, med færre møder.

Større åbenhed/bedre borgerservice, idet borgere og presse vil kunne følge forhandlinger og beslutninger i sagerne »fra start til slut« i byrådet, og sagsbehandlingen i enkeltsager vil blive hurtigere.

Lettere at bevare helheden/skabe fælles ansvar, idet byrådet herefter primært vil beskæftige sig med fastlæggelse af hovedmålsætninger, overordnede rammer og retningslinier – altså helhedspolitik – og typisk vil overlade enkeltsagsbehandlingen til forvaltningen.

Gennemførelse af et udvalgsløst styre nødvendigvis gør en stillingtagen til, hvordan opgaverne vedrørende udarbejdelse af budgetforslag og aflæggelsen af årsregnskabet skal varetages. Disse funktioner er i de udvalgsstyrede kommuner tillagt økonomiudvalget. Efter forslaget vil disse funktioner – som i Ravnsborg Kommunes forsøgsprojekt – blive tillagt borgmesteren, hvilket efter det oplyste ikke har givet anledning til problemer i Ravnsborg Byråd.

Ad § 65 b

Efter bestemmelsen i stk. 1 kan en ændret styreform vedtages (af den afgående kommunalbestyrelse) forud for og med virkning fra valgperiodens begyndelse. Da bestemmelse om ændret styreform skal træffes i styrelsesvedtægten (ved to behandlinger), kan den nyvalgte kommunalbestyrelse ikke på det konstituerende møde træffe bestemmelse om ændret styreform. Kommunalbestyrelsen kan imidlertid i løbet af valgperioden træffe bestemmelse om ændring af styreformen. Kommunalbestyrelsen vil herefter være

afskåret fra at ændre styreformen på ny for den pågældende valgperiode.

Bestemmelsen i stk. 2 giver indenrigsministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om de foreslåede nye styreformer, såfremt der måtte være behov herfor. Der tænkes herved især på procedureforskrifter m.v., herunder eventuelt regler om næstformænd i udvalg.

Efter bestemmelsen kan indenrigsministeren tillige fastsætte regler om vederlag mv. Ministeren kan i den forbindelse fravige de almindeligt gældende regler i styrelseslovens §§ 16 og 16 a, idet der kan opstå behov for en bedre vederlæggelse af medlemmerne i det omfang, der er tale om arbejdsmæssigt mere tidskrævende og belastende hverv.

Ad § 65 c

Som omtalt under de almindelige bemærkninger til lovforslaget er det afgørende, at kommunerne har størst mulig grad af frihed til selv at vælge den udvalgsstruktur, som de lokale folkevalgte finder er bedst. I den henseende kan de gældende styrelsesregler, uanset de foreslåede nye styreformer, være en bremse for forsøg med ændret organisation af kommunestyret og for fornyelse og tilpasning til de lokale forhold.

Det foreslås derfor, at der indføres en dispensationsordning, således at indenrigsministeren kan godkende, at der – gældende for en valgperiode – sker fravigelser af reglerne i styrelsesloven om udvalgene og deres opgaver mv. De regler herom, der kan fraviges, svarer i det væsentlige til de regler, der kan fraviges i henhold til frikommuneloven.

Når indenrigsministerens godkendelse er anset for fornøden, skyldes det, dels at der er tale om fravigelser af lovens regler, dels at det må sikres, at der tages de nødvendige hensyn til mindretal og til en klar opgave- og kompetenceafgrænsning.

Med bestemmelserne i § 65 c, stk. 2 og 3, muliggøres det, at der vil kunne meddeles dispensation til etablering af andre styreformer. Der kan være tale om ændringer af gældende styreformer, herunder de foreslåede nye styreformer (mellemformsstyre og udvalgsløst styre), eller helt andre styreformer. Bestemmelse om sådanne ændrede styreformer kan højst gælde for valgperioden eller - i tilfælde hvor bestemmelse herom er truffet i løbet af valgperioden - højst for den resterende del af valgperioden. Med kravet om indenrigsministerens godkendelse af andre styreformer kan det sikres, at der tages hensyn til mindretal i kommunalbestyrelsen. Samtidig bemyndiges ministeren til at fastsætte regler for sådanne andre styreformer, herunder nødvendige eller ønskelige fravigelser af lovens regler.